

Petroleumsskattesystemet

Slik petroleumsskattemyndighetene praktiserer det

Om systemets elementer og sammenhengene ved
regelanvendelsen – kortversjon (med konkrete eksempler)

Torstein Fløystad – Oljeskattekveld 2021

Petroleumsskattesystemet

Petroleumsskattelovgivningen

- Systemet
  - Folkerettslig forankring: Havrettskonvensjonen (alminnelig skattesystem: den myndighet staten har knyttet til riket)
  - Avgrensing/formål
    - Geografisk: norsk sokkel
    - Saklig: utvinning og rørledningstransport
    - Formål (særskatteplikt): (en stor del av) grunnrenten skal tilfalle staten (slik formulert i Finansdepartementets høringsnotat om omlegging til kontantstrømskatt)
  - Betydning: legger premissene for forståelsen av de regler og prinsipper som kommer til anvendelse ved fastsetting av særskattepliktig inntekt
    - *Siden tilordningsprinsippene er de samme for begge grunnlag i petroleumsskatningen (ordinært og særskatt) vil dette gjelde begge grunnlag.*
- «Grunnsteinen» i petroleumsskattesystemet: petroleumsskatteloven med tilhørende forskrifter.
  - *Petroleumsskattelovgivningen «definerer» petroleumsskattesystemet.*

Petroleumsskattesystemet

Alminnelig skattelovgivning

- Petroleumsskatteloven § 8 (jf. også § 2): «Bestemmelsene i skattelovgivningen for øvrig gjelder i den utstrekning ikke annet følger av denne lov».
  - På denne måten innlemmes deler av alminnelig skattelovgivning i petroleumsskattesystemet
  - Skattelovgivning: materiell, forvaltning og betaling.
- Dette forstås slik (materiell lovgivning):
  - Først: vurdere om forholdet er regulert i petroleumsskatteloven.
  - Derneft (det selvsagte): ingen regel («tomrom») supplerende regel
  - Men også regler/prinsipper/begreper (med tilhørende praksis) som *utfyller* (presiserer) regler i petroleumsskattelovgivningen anses omfattet av bestemmelsen.
- Det grunnleggende spørsmålet er da: hva innebærer innlemmelsen når det gjelder hvordan reglene skal forstås (tolkes)

Petroleumsskattesystemet

Alminnelig materiell skattelovgivning – regelanvendelse i petroleumsskattesystemet

- Generelt gjelder det (selvsagt) også slik at alminnelig materiell skattelovgivning som kommer til anvendelse i petroleumsskattesystemet må forstås med utgangspunkt i systemets formål og avgrensning (tilsvarende som for reglene i petroleumsskattelovgivningen).
  - Klagenemnda (1981) i forbindelse med betydningen av det alminnelige virksomhetsbegrepet:
    - Nemnda viste til at særskatten var begrunnet ut fra hensynet til å sikre samfunnet en større andel av de inntekter som skyldes oljeprisene og hensynet til at inntekten skriver seg fra naturressurser som er statens eiendom. Avkastning utover en normal forretningsmessig avkastning (ressursrenten) bør tilfalle det norske samfunn.
      - Etter Klagenemndas oppfatning tilsier dette at det bør vises en viss forsiktighet med å anvende særskattereglene i tilfeller hvor rekkevidden av reglene fremstiller seg som tvilsom og hvor de nevnte (ressursrente)hensyn ikke er til stede.
  - «Snevert» virksomhetsbegrep
- Men det «stopper ikke der»: også i de tilfellene regelen i alminnelig lovgivning supplerer («tomrom») lovgivningen i petroleumsskatteloven vil lovtolkningen måtte ta hensyn til virkningen (mer eller mindre direkte) mot andre regler i petroleumsskattelovgivningen.
  - I noen tilfeller har det vært nødvendig å justere regelen slik den har vært praktisert i det alminnelige system pga. konflikt med regler i petroleumsskatteloven (f.eks. pga. tilordningsregelen for finansnetto)

Petroleumsskattesystemet

Betydningen av (øvrig) rammeverk knyttet statens eierskap

- Petroleumsskattesystemet inngår som *del av og ledd i forvaltningen av statens eierskap til petroleumsressursene*.
- Øvrige rammeverk inngår ofte som del av regelanvendelsen i petroleumsskattesystemet
  - ✓ Også når regelanvendelsen gjelder regler i alminnelig skattelovgivning
- Dessuten: Noen bestemmelser i petroleumsskatteloven forankret i øvrig rammeverk.
- På mange måter er det naturlig å betrakte øvrige rammeverk som del av regelanvendelsen i petroleumsskattesystemet.
  - Særlig gjelder dette vilkår knyttet til virksomhetsutøvelsen
  - F.eks. tildelt lisens er en nødvendig forutsetning for erverv av utvinningsinntekt
    - Vilkår for tildeling og vilkår for utøvelse

Petroleumsskattesystemet

Særtrekk ved offshore utvinningsvirksomhet

(som i mange tilfeller får vesentlig betydning for rettsanvendelsen)

- Dette gjelder slikt som:
  - Produksjonsprosesser (og f.eks. dertil hørende tilordning av kostnader og fordeling av inntekter på produkter)
  - Distribusjonskanaler for petroleum med tilhørende avtalestruktur knyttet til fysiske aktiviteter i flere ledd
  - Måten utvinningen på feltene organiseres (lisensfellesskap med operatør) og hvordan inntekter og kostnader normalt fordeles (internasjonal praksis)
  - Metoder (spesielt for næringen) tjenesteytere anvender overfor utvinningsselskaper ved avtaleinngåelse
  - mv.
- Bransjekunnskap (svært) ofte avgjørende for riktig rettsanvendelse

Eksempler

Fra dagens presentasjoner

- Prising lån og tynn kapitalisering
  - Banker og ratingbyråers metoder for beregning av rating og lånekapasitet knyttet opp mot karakteristika ved utvinningsvirksomhet
- Prising av garanti
  - Vilkår (av Gassco overfor skiperne i Gassled) for sikring av tariff-forpliktelser får direkte betydning for prisingen av garantien («overstyrer» vanlige prisingsmetoder)
- Viderebelastning (til lisensfellesskapet) av konsernets og operatørens egen FoU relevant for norsk sokkel basert på vilkår i regnskapsavtalen:
  - Armlengdevurderingen: betydningen av internasjonal praksis
  - Klassifiseringen (vilkårsvurdering): en fordel som skal tilfalle konsernet eller bare det norske selskapet?
- Salg av LNG:
  - Produksjonsprosessen (nedkjøling), avtalen mellom operatør og deltaker vedrørende salg av egen andel, avtale med kjøper, regassifiseringskapasitet (avtaksmulighet).
- Kjøp av bruksrett til seismikk (på kreditt) for rett til leterefusjon
  - Tildeling av lisens nødvendig for erverv av petroleumsinntekt
    - Betydningen av vilkår for tildeling og vilkår i tildelingen
    - Hvor stor vekt kan bare bruk tillegges?